

Petőfi-pályázat 2020

Történelem

Ókori keleti vallások

1) Petra, a titokzatos város

Egészítsd ki a szöveget a hiányzó információkkal!

Petra a mai Jordánia területén található romváros. A város a Kr. e. 2 és a Kr. u. 2. század között egy kereskedő nép, a _____ államának fővárosa volt. A várost _____ -ben egy svájci felfedező, Johann Ludwig Burckhardt ismertette meg a nyugati világgal. Petra legfontosabb látnivalói _____ és a Kincstár. A sziklaépítmények szépségét fokozza, hogy a nap beesési szögétől függően _____ pompáznak. A Kincstár neve onnan ered, hogy a beduinok hiedelme szerint egy _____ építette, hogy ott rejtse el a kincsét. Petra lakóinak főistene, _____ Dusára volt. Az ő segítője volt Allát, a _____ istennője. A királyságot végül Kr. u. 106-ban _____ római császár Arabia provinciához csatolta. Petra távol került a fő kereskedelmi utaktól, és így hanyatlani kezdett.

Petra ismertségét világszerte a Steven Spielberg által rendezett 1989-es _____ című film hozta meg. A romvárost _____ -ben a világ hét új csodája közé választották.

10 p/

2) Kínai filozófiák

Döntsd el az alábbi állításokról, hogy igazak-e vagy hamisak!

- a) Konfuciusz (Kung Fu-ce) szerint az erkölcsi elvárásokat nevelés és fegyelem útján minden ember elsajátíthatja. _____
- b) A legista filozófiai irányzat tekintélyelvű, vagyis az uralkodó feltétlen támogatását várta el az alattvalóktól. _____
- c) Konfuciusz szerint az állam kormányzásába a népet is be kell vonni. _____
- d) A legisták legfőbb gondolkodója Sang Jang volt. _____
- e) Lao-ce, a taoizmus alapítója írta a Dalok könyvét. _____
- f) A taoizmus szerint a világot két ellentétes erő (jin és jang) irányítja. _____
- g) Csin Si Huang-ti császár a legista irányzat híve volt. _____
- h) A konfucianizmus és a legizmus két teljesen eltérő gondolkodási rendszer, nincs köztük hasonlóság. _____
- i) Lao-ce és Konfuciusz nem ismerték egymást. _____

9 p/

3) Babilon vallása (Újbabilóni Birodalom)

Válaszd ki a helyes állítást!

Babilon központjában állt Babel tornya, amit _____ főistennek szenteltek.

- a) Samas
- b) Marduk
- c) Nabú

Babel tornya egy emeletes zikkurat, amely _____ méter magas volt.

- a) 90
- b) 80
- c) 100

A város lakói minden _____ megújították a főistennek tett fogadalmukat.

- a) ősszel
- b) nyáron
- c) tavasszal

A városba egy kapun át lehetett bejutni, ami nevét Istárról, a _____ istennőjéről kapta.

- a) víz
- b) szerelem
- c) vadászat

Az Istár-kapun megjelenik az istennő jelképe, a _____ is.

- a) sárkány
- b) sólyom
- c) oroszlán

Istár istennőt, a _____ bolygóval azonosították.

- a) Vénusz
- b) Szaturnusz
- c) Jupiter

A babiloniak vallásosságához hozzátartozott a jóslás is, a _____ jósltak.

- a) a madarak röptéből
- b) az égő áldozat felszálló füstjéből
- c) a feláldozott állat belsősegeiből jósltak

A Biblia szerint a napkeleti (babiloni) három királyok egy jelet láttak, amelyből kikövetkeztették Jézus születését. Ez a jel _____ volt.

- a) holdfogyatkozás
- b) fényes csillag
- c) napfogyatkozás

4) A perzsa vallás

Válaszolj a perzsa vallással kapcsolatos kérdésekre!

Hogy hívják a perzsa vallás, a mazdaizmus alapítóját? _____

Ki a mazdaizmus főistene és mit képvisel? (2 p) _____

Mi a főisten jelképe? _____

Hogyan nevezzük azt az elképzelést, miszerint a világ mozgatórugója két erő, a Jó és a Rossz küzdelme? _____

Mi az ember célja a mazdaizmus tanítása szerint? _____

Mi történik a Jó győzelme után? _____

Mi lesz az igazak jutalma és a rosszak büntetése? _____

Mi történik a világ végén? _____

10 p/

5) Zsidó vallás

Magyarázd meg a következő bibliai kifejezéseket egy-két mondattal!

égő csipkebor: _____

ősatyák: _____

engesztelés napja: _____

frigyláda: _____

menóra: _____

főpap: _____

hanukka: _____

szombat: _____

kivonulás (exodus): _____

Tízparancsolat: _____

kovásztalan kenyér: _____

szövetség: _____

zsoltárok: _____

13 p/

6) Bibliai személyek

Kik adhatták fel a következő hirdetések? Írd az ószövetségi személyek nevét a meghatározások mellé!

„Segítőket keresek egy óriási bárka építéséhez. Jelige: minden állat”

„Megbízható fodrászt keresek, aki időnként megigazítaná a frizurámat. Jelige: hajamban az eróm” _____

„Álomfejtést vállalok kedvező áron, ha hajlandó vagy a börtönben meglátogatni. Jelige: csíkos köntös” _____

„Hosszú utazáshoz útitársakat keresek, akik bírják a gyaloglást a pusztában. Jelige: Kánaán” _____

„Feleséget keresek, aki társam lenne az Édenkertben. Jelige: oldalborda”

„Eladnám elsőszülöttségi jogomat. ár megegyezés szerint. Jelige: lencse”

„Építőmunkásokat keresek épülő templomomhoz. Jelige: bölcsesség”

„Bárkit kihívok egy párviadalra, ha elég bátor vagy, jelentkezz! Jelige: parittyá”

„Gabonát vásárolnék családomnak, fiaimmal akár Egyiptomból is elszállítjuk. Jelige: hét ínséges esztendő” _____

„Helyettest keresek, aki elutazna Ninivébe téríteni. Jelige: cethal” _____

10 p/

7) Szent helyek

Írd az alábbi helyszínek mellé, hogy mely vallás szent helyei!

Váránaszi: _____

Száncsi: _____

Jeruzsálem, Siratófal: _____

Bodhgaya: _____

Kushinagar: _____

Vrindavána: _____

Jazd: _____

Lhásza: _____

Budapest, Dohány utcai zsinagóga: _____

Zalaszántó, Béke Sztúpa: _____

10 p/

8) A brahmanizmus és a buddhizmus

Dönts el, hogy a következő állítások melyik vallásra jellemzőek, de akad olyan is, amely egyikre sem!

Állítások	Brahmanizmus	Buddhizmus	Egyik sem
A világegyetem örök, de állandó változásban van.			
Egyistenhívő vallás.			
A vallás fontos tanítása a Négy Nemes Igazságról szóló tanítás.			
A vallás alapítója Sziddhárta Gautama volt.			
A valláson belül három fő istenség van, a Teremtő, a Megtartó és a Pusztító.			
Szent könyve a Korán.			
A vallás részét képezi a meditáció, amellyel az ember kiléphet a lét körforgásából.			
A pusztító istenségnek három szeme van, így egyszerre láthatja a múltat, a jelent és a jövőt.			
A hívők zarándoklatot tartanak a szent folyónál, a Gangesznél.			
A vallás követőinek végső célja a nirvána elérése.			

10 p/

9) Egyiptomi istenek

Nevezd meg a MELLÉKLETBEN szereplő egyiptomi isteneket! Írd a nevüket a vonalra!

1. _____
2. _____ (két isten)
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

10 p/

10) *Írj egy esszét az ókori egyiptomi vallás jellemzőiről! (10-12 sor)*

10 p/

Felhasznált irodalom:

Ábel- Zsuzsanna Képes Bibliai Lexikon, Minerva, 1987.

Világtörténelmi Enciklopédia 6. kötet A keleti kultúrák virágzása Kossuth Kiadó, 2007.

Nagy civilizációk India, Kossuth Kiadó, 2019.

Ósi kultúrák, születő államok (Új Képes Történelem), Officina Nova 1991.

A könyvek az iskolai könyvtárban elérhetőek.

MELLÉKLET

The image features two large, thick black L-shaped brackets. One is positioned in the top-left corner, and the other is in the bottom-right corner. They are oriented towards each other, framing the central text.

EGYIPTOMI ISTENEK

1.

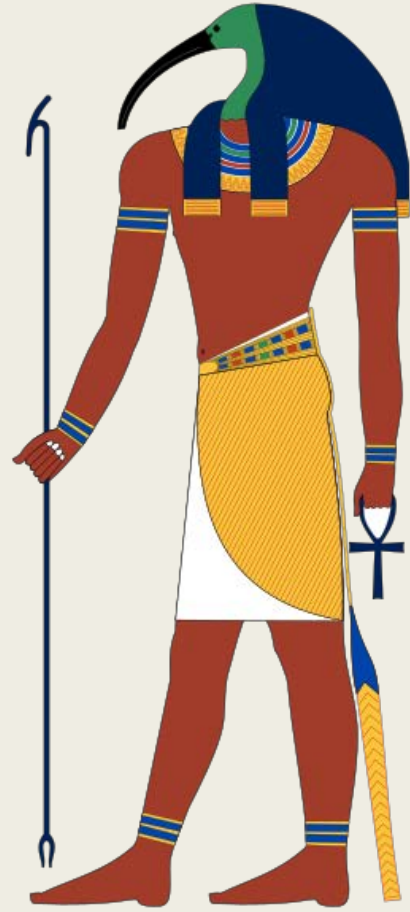
2. (mindkét isten)

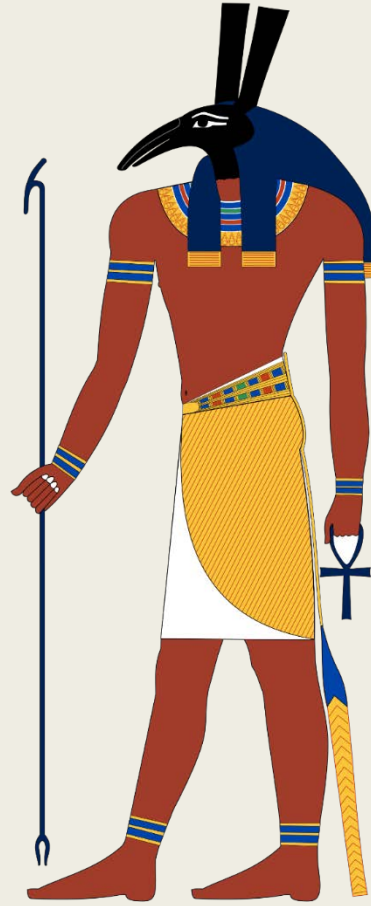
3.

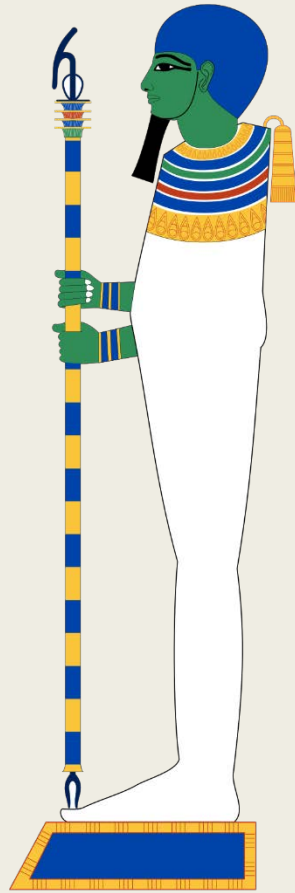
4.

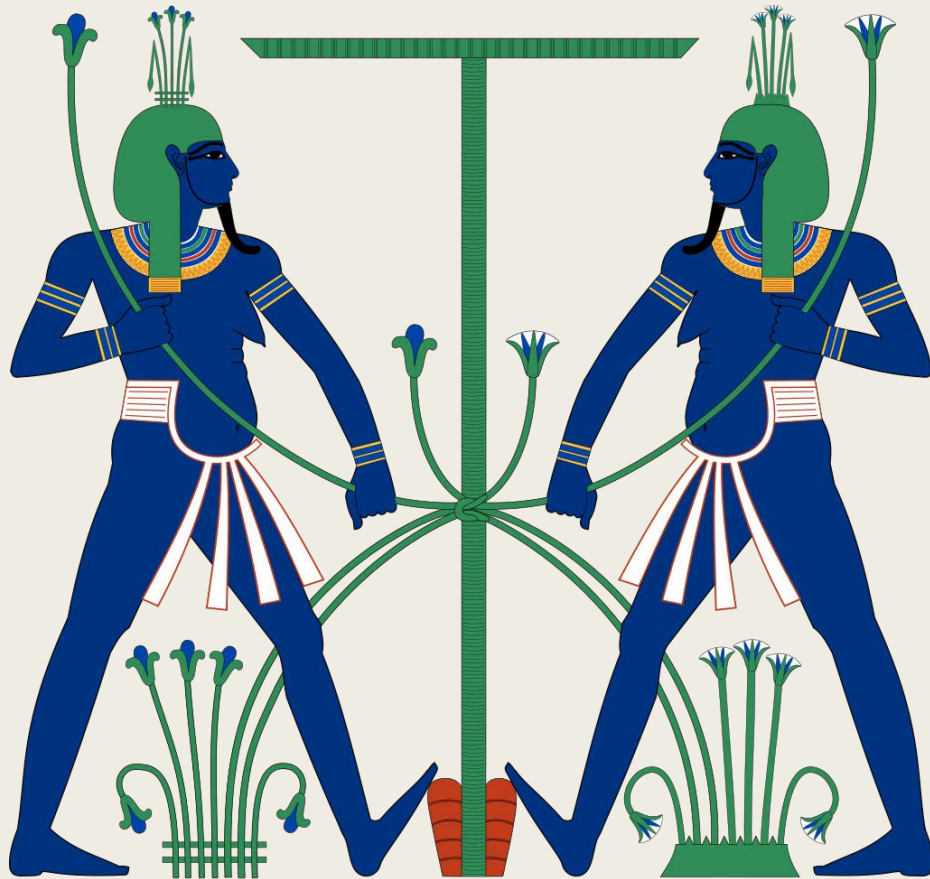
5.

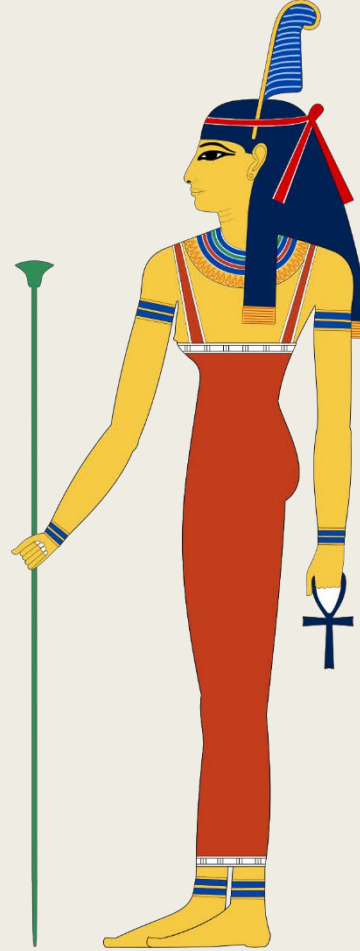
6.

7.

8.

9.

